

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СДРУЖЕНИЕ
„РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ОПАЗВАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО
КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА ПОД
ЕГИДАТА НА ЮНЕСКО”
ЗА 2012 ГОДИНА**

СДРУЖЕНИЕ “Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО” е доброволна и независима организация, учредена като юридическо лице с нестопанска цел, определено за осъществяване на дейност в обществена полза, в съответствие с разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, Конституцията, законите на Република България и нейния Устав.

Мисията на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО е да насърчава сътрудничеството в областта на нематериалното културно наследство на национално, регионално и международно равнище и да осъществява инициативи за опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство на страните от Югоизточна Европа.

Целите на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО са:

1. Да популяризира Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство и да допринесе за нейното прилагане в субрегиона на Югоизточна Европа;
2. Да увеличи участието на отделни общности, групи и лица в опазването на нематериалното културно наследство в страните от Югоизточна Европа;
3. Да разшири възможностите на държавите - членки на ЮНЕСКО от Югоизточна Европа в опазването на нематериалното културно наследство;
4. Да координира, обменя и разпространява информация относно опазването на нематериалното културно наследство в субрегиона;
5. Да поощрява регионалното и международно сътрудничество за опазване на нематериалното културно наследство;

6. Да подпомага усилията за опазване на елементите на нематериалното културно наследство от региона, включени в Представителния списък на ЮНЕСКО на нематериалното културно наследство и в Списъка на ЮНЕСКО за нематериалното културно наследство, което се нуждае от спешна помощ;

7. Да подкрепя и съдейства на страните от региона при идентифицирането и инвентаризирането на нематериалното културно наследство и при разработването на системи на национално ниво за разпознаване на нематериалното наследство, намиращо се на тяхна територия;

8. Да сътрудничи на институциите, занимаващи се с изучаването и опазването на нематериалното културно наследство на местно, национално и регионално равнище, както и за установяването на връзки между тях;

9. Да подкрепя и участва в дейности за подготовка на специалисти в областта на нематериалното културно наследство;

10. Да полага усилия за укрепването на сътрудничеството с ЮНЕСКО и със съответните сродни институции в други държави и региони.

Средствата за постигане целите на Центъра са:

1. Да насърчава и координира проучването на практиките по опазването на елементи на нематериалното културно наследство, действащи в страните от Югоизточна Европа, съгласно чл. 11, 12, 13 и 14 от Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство от 2003 г;

2. Да организира курсове за обучение по следните теми:

2.1. Конвенцията от 2003 г. и нейните оперативни насоки;

2.2. различни примери на политики, в това число правни, административни, технически и финансови мерки, поощряващи опазването на нематериалното културно наследство;

2.3. запознаване с публикациите на ЮНЕСКО за идентифициране и документиране на нематериалното културно наследство и тяхното приложение в изследователската работа на място;

2.4. опазване на нематериалното културно наследство посредством формално и неформално образование;

3. Да разширява международното, регионално и подрегионално сътрудничество чрез създаване на делови контакти с институции, работещи в областта на нематериалното културно наследство и по-специално тези, учредени под егидата на

ЮНЕСКО (категория 2) с цел координиране на дейностите, обмен на информация и познания за опазването на нематериалното културно наследство и популяризиране на добрите практики.

4. Дейностите и програмите на Центъра се извършват в съответствие с Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство от 2003 г. и по-конкретно нейните цели, задачи и определения (Членове 1 и 2).

Общественополезна дейност на Центъра през 2012 г.

1. Международна дейност и събития

На 17 март 2012 г. представители на Регионалния център взеха участие в международния форум на ЮНЕСКО „Визия за Балканите – творчески поглед към бъдещето на Югоизточна Европа”, посветен на новата инициатива на ЮНЕСКО „Културата: мост към развитие”, официално представена от Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова на Деветата среща на държавните глави на страните от ЮИЕ, състояла се в Сърбия. Форумът се проведе със съдействието на Европейското регионално бюро на ЮНЕСКО (БРЕСЧЕ) и Софийска община, в рамките на 16-ия международен филмов фестивал „София филм фест”.

Представители на Регионалния център взеха участие в първата среща на регионалните центрове за културно наследство в Югоизточна Европа, състояла се на 23 март в Задар, Хърватия. На нея бяха дискутирани въпросите свързани със сътрудничеството, партньорството и опциите за финансиране, обмен на информация за състоянието и планираните дейности на регионалните центрове; подобряване на координацията за изпълнение и планиране на дейностите; споделяне на опит и добри практики, свързани със статута, управлението и устойчивостта на центрoвете; укрепване на мрежи за сътрудничеството, както и насърчаване на създаването на нови партньорства;

2. Вътрешнонационални дейности и прояви

Бяха проведени работни посещения в Секретариата на ЮНЕСКО в Париж и в Европейското регионално бюро на ЮНЕСКО (БРЕСЧЕ) за запознаване и съгласуване на възможни предстоящи инициативи. От своя страна и ръководството на ЮНЕСКО и това на БРЕСЧЕ са отбелязали особеното място на Центъра за сътрудничеството по линия на ЮНЕСКО, както и големите очаквания към неговата дейност. Бяха проведени редица срещи с представители на български образователни, научни и културни

институции, ръководства на университети и неправителствени организации, които изразиха своята готовност да съдействат и да бъдат партньори на Регионалния център в неговите конкретни инициативи.

С оглед на необходимостта от популяризиране на Центъра и предстоящото издаване на Календар за ЮНЕСКО с елементи, вписани в Представителните списъци на НКН, бяха разпратени електронни писма до държавите които имат такива елементи в списъците, с молба за получаване на текстове и фотоси с висока резолюция. Отзоваха се Албания, Кипър и Хърватия, на които благодарим. Останалите текстове и фотоси бяха взети от сайта на ЮНЕСКО. Календарът бе издаден и разпратен на държавите - членки на Центъра.

Беше финансирано издаването на Представителен албум на елементи от ЮИЕ, вписани в Представителните списъци на НКН, който се очаква да излезе съвсем скоро.

По предложение на Секретариата на ЮНЕСКО на 24-25 септември 2012 г. Регионалният Център проведе в НДК обучителен семинар на тема „Ролята на младежта за опазване на нематериалното културно наследство. Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО от 2003г. в държавите от Югоизточна Европа”. В семинара взеха участие по двама младежи от следните държави: Беларус, Босна и Херцеговина, Хърватия, Кипър, Гърция, Македония, Румъния, Русия, Словения и България. Поканените гост - лектори на ЮНЕСКО бяха г-н Франк Прошан от Секретариата на ЮНЕСКО, г-жа Панайота Андрианополу (Гърция) и г-н Габор Соос (Унгария).

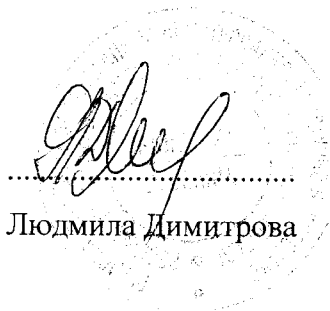
На 25 октомври 2012 г., Регионалният център подкрепи финансово организирането и провеждането на Осмата конференция на министрите на културата от ЮИЕ, посветена на нематериалното културното наследство. Изпълнителният директор на Регионалния център г-жа Оли Груева представи презентация на Центъра. В приетата от министрите декларация се казва „Приветстваме създаването под егидата на ЮНЕСКО на Софийски регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа. Приветстваме ЮНЕСКО за подкрепата, която оказва чрез своите национални и регионални програми за изграждането на кадрови потенциал за ефективно прилагане на Конвенция 2003 за опазване на нематериалното културно наследство”.

Представители на Регионалния център взеха участие в Седмата сесия на Междуправителствения комитет на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство, която се състоя от 3 до 7 декември 2012 г. в Париж. Сесията бе открита от Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова. Тя оцени високо работата на

Комитета и отбеляза със задоволство разширения обхват на Конвенцията, както и положителния факт, че 27 % от постъпилите номинации на елементи на НКН са от Африканския регион. Комитетът препоръча да се повиши интереса към номинациите за вписване на елементи в Регистъра на най-добри практики за опазване на НКН.

На 17 декември 2012 г. в изпълнение на една от своите основните цели, свързани с популяризиране на елементите на НКН в ЮИЕ, включени в Представителните листи на ЮНЕСКО, Регионалният център организира със съдействието на Посолството на Република Турция в София, официална премиера на филма „Дервишите – мистиците на Изтока. На събитието присъстваха голям брой представители на културните институции, неправителствени организации, посолства, научни институти и медии.

Председател на Управителния съвет:

.....
Людмила Димитрова

Regional Centre
for the Intangible
Cultural Heritage

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ОПАЗВАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО НАСЛЕДСТВО В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА ПОД ЕГИДАТА НА ЮНЕСКО

България, София - 1756, ул. "Тъчезар Станчев" № 7, тел: ++359 885 191 811 www.unesco-centerbg.org

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2012 Г.

Дейността на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО започна с официалното откриване на Центъра на 20 февруари 2012 г. от Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова, министрите на културата и на външните работи и председателя на БАН. Същият ден се проведе Общо събрание на държавите, заявили участие в неговата дейност, които приеха Устава, Плана за работа и други основни документи за работа на Центъра.

Назначени бяха трима служители на временни договори, за разрешаване на различни организационни и технически проблеми, осигуряване на комуникация и интернет-връзка, тъй като сградата на Регионалния център не разполага с оптичен кабел.

На 17 март представители на Регионалния център взеха участие в международния форум на ЮНЕСКО „Визия за Балканите – творчески поглед към бъдещето на Югоизточна Европа“, посветен на новата инициатива на ЮНЕСКО „Културата: мост към развитие“, официално представена от Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова на Деветата среща на държавните глави на страните от ЮИЕ, състояла се в Сърбия. Форумът се проведе със съдействието на Европейското регионално бюро на ЮНЕСКО (БРЕСЧЕ) и Софийска община, в рамките на 16-ия международен филмов фестивал „София филм фест“. Специален гост на събитието бе заместник-генералният директор на ЮНЕСКО по въпросите на културата, г-н Франческо Бандарин.

Преди това, на посещение в България за подготовка на Форума бяха ръководителят на Сектор „Култура“ в БРЕСЧЕ г-н Антони Краузе и програмният специалист г-н Матео Росати. Програмата на тяхното посещение бе осъществена изцяло от Председателя на Управителния съвет и служителите на Центъра.

Представители на Регионалния център взеха участие в първата среща на регионалните центрове за културно наследство в Югоизточна Европа, състояла се на 23 март в Задар, Хърватия. На нея бяха дискутирани въпросите свързани със сътрудничеството, партньорството и опциите за финансиране, обмен на информация за състоянието и планираните дейности на регионалните центрове; подобряване на координацията за изпълнение и планиране на дейностите; споделяне на опит и добри практики, свързани със статута, управлението и устойчивостта на центрове; укрепване на мрежи за сътрудничеството, както и насърчаване на създаването на нови партньорства;

След назначаване на Изпълнителен директор на Регионалния център в началото на м. юни 2012 г. и попълване на неговия щат, Центърът започна реална и активна дейност. Бе създаден уебсайт на български и английски език,

който се попълва редовно с новини от ЮНЕСКО. По предложение на младежи-участници в семинар по нематериалното културно наследство, към сайта бе открит форум за дискусии и поместване на материали, както и линк към Фейсбук. За съжаление, до този момент в тях не са получени материали или дискусии по същество.

Изпълнителният директор на Центъра направи работни посещения в Секретариата на ЮНЕСКО в Париж и в Европейското регионално бюро на ЮНЕСКО (БРЕСЧЕ), за запознаване и съгласуване на възможни предстоящи инициативи. От своя страна и ръководството на ЮНЕСКО и това на БРЕСЧЕ са отбелязали особено място на Центъра за сътрудничеството по линия на ЮНЕСКО, както и големите очаквания към неговата дейност. Ръководителят на отдела за нематериално културно наследство г-жа Сесил Дювел е подчертала, че основна задача на Регионалния център през идните години следва да бъде:

- последователно обучение на национални кадри от държавите от ЮИЕ със съдействието на лекторите на ЮНЕСКО, по основните ключови понятия на Конвенцията 2003 г., идентификация на елементите на НКН, популяризиране на Конвенцията, нейните цели и задачи, повишаване съпричастността на държавите към необходимостта от опазване на НКН в региона
- особено внимание към младежта като целева аудитория и ролята на младежта за опазване на нематериалното културно наследство
- обсъждане на възможности за представяне на многонационални кандидатури при стриктно спазване на установените критерии

Бяха проведени редица срещи с представители на български образователни, научни и културни институции, ръководства на университети и неправителствени организации, които изразиха своята готовност да съдействат и да бъдат партньори на Регионалния център в неговите конкретни инициативи.

С оглед на необходимостта от популяризиране на Центъра и предстоящото издаване на Календар за ЮНЕСКО с елементи, вписани в Представителните списъци на НКН, бяха разпратени електронни писма до държавите които имат такива елементи в списъците, с молба за получаване на текстове и фотоси с висока резолюция. Отзоваха се Албания, Кипър и Хърватия, на които благодарим. Останалите текстове и фотоси бяха взети от сайта на ЮНЕСКО. Календарът бе издаден и разпратен на държавите-членки на Центъра.

На издателство „Летера“ (Пловдив) бе възложено издаване на Представителен албум на елементи от ЮИЕ, вписани в Представителните списъци на НКН със съответно финансово покритие, като се надяваме албумът да излезе в най-скоро време.

По предложение на Секретариата на ЮНЕСКО, на 24-25 септември 2012 г. Регионалният Център проведе в НДК обучителен семинар на тема „Ролята на младежта за опазване на нематериалното културно наследство. Прилагане на Конвенцията на ЮНЕСКО от 2003г. в държавите от Югоизточна Европа“. В семинара взеха участие по двама младежи от следните държави: Беларус, Босна и Херцеговина, Хърватия, Кипър, Гърция, Македония, Румъния, Русия, Словения и България. Поканените гост-лектори на ЮНЕСКО бяха г-н Франк Прошан от Секретариата на ЮНЕСКО, г-жа Панайота Андрианополу (Гърция) и г-н Габор Соос (Унгария).

На 25 октомври, Регионалният център подкрепи финансово организирането и провеждането на Осмата конференция на министрите на културата от ЮИЕ, посветена на нематериалното културното наследство. Изпълнителният директор на Регионалния център г-жа Оли Груева представи презентация на

Центъра. В приетата от министрите декларация се казва „Приветстваме създаването под егидата на ЮНЕСКО на Софийски регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа. Приветстваме ЮНЕСКО за подкрепата, която оказва чрез своите национални и регионални програми за изграждането на кадрови потенциал за ефективно прилагане на Конвенция 2003 за опазване на нематериалното културно наследство”.

По покана на министъра на културата на Армения г-жа Хасмик Погосян, Изпълнителният директор на Центъра посети Ереван от 25 до 30 ноември. Армения бяха подготвили една изключително богата и наситена програма, включваща срещи, посещения на исторически забележителности, древни селища и др. Бе изказано желанието на Армения да стане редовен член на Регионалния център и да работи активно по отношение на двустранното и многостранно сътрудничество и съвместни номинации със страните от ЮИЕ. В този контекст следва да припомним, че първоначалната идея на ЮНЕСКО бе Центърът да обхване не само държавите от ЮИЕ, но и Черноморския регион и предложи постепенно да бъдат присъединявани Грузия и Азербайджан.

Представители на Регионалния център взеха участие в седмата сесия на Междуправителствения комитет на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство, която се състоя от 3 до 7 декември 2012 г. в Париж. Сесията бе открита от Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова. Тя оцени високо работата на Комитета и отбеляза със задоволство разширението на обхвата на Конвенцията, както и положителния факт, че 27 % от постъпилите номинации на елементи на НКН са от Африканския регион. Комитетът препоръча да се повиши интереса към номинациите за вписване на елементи в Регистъра на най-добри практики за опазване на НКН.

Що се отнася до кандидатурите на елементи на държавите в ЮИЕ, то Комитетът одобри тези на Хърватия (многогласното пеене „клапа” в Далмация), на Румъния (традиционната керамика на Хорезу) и на Турция (фестивалът Месир Макуну). Данните за тези три елемента ще бъдат качени на сайта на Центъра.

Бяха проведени консултации със Секретариата на ЮНЕСКО (г-жа Сесил Дювел и г-н Франк Прошан) и Постоянното представителство на България при ЮНЕСКО по документите на Центъра и плана за неговата дейност през 2013 г. Г-жа Дювел сподели желанието на Секретариата на ЮНЕСКО българският Регионален център да бъде пример за регионално сътрудничество и водещ по отношение на останалите регионални центрове в света, изрази задоволство от отзивчивостта и активността на ръководството на Центъра и потвърди готовността на ЮНЕСКО да съдейства напълно за успеха на неговата дейност.

На 17 декември, водени от постулата, че една основните цели на Центъра е популяризиране на елементите на НКН в ЮИЕ, включени в Представителните листи на ЮНЕСКО, Регионалният център организира със съдействието на Посолството на Република Турция в София, официална премиера на филма „Дервишите – мистиците на Изтока. На събитието присъстваха голям брой представители на културните институции, неправителствени организации, посолства, научни институти и медии.

Постигнати резултати

На практика може да се заключи, че за една година от своето реално съществуване, Регионалният център за опазване на нематериалното културно

наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО постепенно нормализира своята дейност и в момента има пълния капацитет за оптимизиране на своята работа и ефективна координация и взаимодействие с държавите-членки от ЮИЕ.

финансова част - отчет -2012 година

Съгласно устройственият правилник разпределението на разходната част на бюджетът на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство за югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО/наричан за по кратко Центъра/ следва да се приема ежегодно от Общо събрание.

Размерът на разполагаемите средства за всяка една година се определя с приетия Бюджет на Република България. Така например за 2012 година размерът на тези средства, респективно обуславящи и разходите на Центъра възлизат на 412 000 лева (210 652 евро) Бюджетът е утвърден с Указ № 260 на Президента на Република България и намерил своето отражение в Приложение 4 към чл.9 т.28.

Направените разходи за 2012 година възлизат на 419368 лв. Тук следва да се отчете и следната особеност, а именно, че остатъкът от 287690 лв. плюс бюджетния разчет за 2012 от 412 000 лева формира целия бюджетен ресурс с който центъра разполагаше през 2012 година.

През месец февруари 2012 год. стартира официално работата на Центъра. За обезпечаване нормални условия за неговата дейност бяха наети помещения под наем в сграда собственост на Министерство на културата. Заплатената сума за наеми през годината за наети офис помещения, както и за заплатени наеми за провеждане на международни срещи и конференции възлиза на 31 013 лева. Закупено беше и офис техника и офис оборудване в размер на 29 139 лева

Заплатената сума за издръжка на офиса за ел. енергия, охрана, вода и отопление възлиза на 4 568 лева.

През месец октомври се закупи и автомобил Ford-fiesta за 23 990 лева. необходим за обезпечаване на по-добра комуникация с други институции, както и за по-добрата мобилност и при организиране на международни прояви свързани с работата на Центъра.

Изплатените през периода заплати включващи трудови възнаграждения и хонорари възлизат на 101301 лева, като не малка част от са свързани с изплащане на такива за изработка на лого на Центъра в размер на 18 000.00 лева и хонорар за създаване на филм за чипровските килими в размер на 10 000.00 лева.

Направените разходи за учебни материали и външни услуги възлизат на 203671 лева. По значими разходи включени в гореупоменатата сума са свързани с изработването на рекламни материали, брошури, албуми, създаване на филм за чипровските килими, отразяващи нематериалното културно наследство на региона, както и хотелиелски услуги, изработка на уебсайт и други касаещи организацията на упоменатите в доклада международни мероприятия.

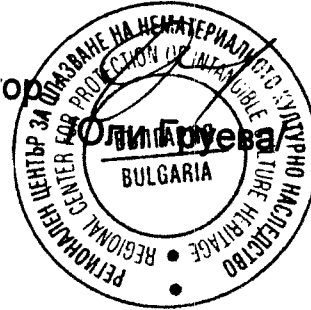
Разходите за командировки в страната възлизат на 507 лева, а тези в чужбина 16 542 лева.

Заплатените от Центъра разходи за транспорт са 6 825 лева и са свързани със финансиране закупуването на самолетни билети на членове на чуждестранни делегации участващи в организирани от центъра мероприятия.

През 2012 год. беше закупен софтуерен продукт необходим за водене отчетността на Центъра за 1374 лв ,както и закупено гориво за нуждите на служебния автомоби в размер на 438 лева.

В заключение следва да се посочи, че разполагаемите средства за 2013 год. възлизат на 695 746.45 лева, които ще обезпечат финансово заложените в програмата на Центъра мероприятия за изпълнение.

Изпълнителен директор

ВЯРНО С
ОРИГИНАЛА

ТРИМЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство за Югоизточна Европа под егидата на
ЮНЕСКО

(Наименование на организацията)

за периода от: 01.01.2012 г.

до:

31.12.2012 г.

(в лева)

Наименование на направленията на разхода	ОБЩА СУБСИДИЯ 2012 г.	Разходи за отчетното тримесечие	Разходи с натрупване
1	2	3	4
1. Разходи за персонал	0	44 341	181 301
1.1. Разходи за заплати по трудови правоотношения		14 414	21 271
1.2. Разходи за персонал по извънтрудови правоотношения		26 155	71 810
1.3. Осигурителни вноски от работодател		3 772	8 220
2. Разходи за материал	0	94 610	276 207
2.1. Разходи за материали		3 010	51 288
2.2. Разходи за външни услуги		45 698	167 273
2.3. Други разходи		45 902	57 646
3. Капиталови разходи		15 990	41 800
ОБЩО РАЗХОДИ	412 000	154 941	419 368

Съставил отчета: .....

Ръководител: .....

**ВЯРНО С
ОРИГИНАЛА**